Dosaul nr.3-1865/2023
2-23104907-12-3-20072023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

25.03.2025 mun.Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Președintelui Republicii Moldova, persoane terțe: Agenția Proprietății Publice, Întreprinderea de Stat ”Stațiunea didactico-experimentală din Strășeni” privind apărarea dreptului de acces la informație,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul - *****, la 20.07.20 s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Președintelui Republicii Moldova, prin care a solicitat:

- primirea cererii de chemare în judecată a reclamantului ***** către autoritatea publică Președintele Republicii Moldova pentru constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime în ceea ce privește accesul la informații și a limitării accesului la informații, pentru obligarea Președintelui Republicii Moldova să furnizeze informațiile solicitate și pentru anularea în tot a răspunsului *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, conform art.206 alin.(1) lit.a), b), c), d), art.224 alin.(1) lit.a), b), c), d) din Codul administrativ al Republicii Moldova;

- constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime ale reclamantului ***** de către autoritatea publică Președintele Republicii Moldova în ceea ce privește accesul la informații și a limitării accesului la informații, acțiune în constatare conform art.206 alin.(1) lit.d), art.224 alin.(1) lit.d) din Codul administrativ al Republicii Moldova;

- anularea în tot a răspunsului *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, acțiune în contestare conform art.206 alin.(1) lit.a), art.224 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ al Republicii Moldova;

- obligarea autorității publice pârâtului Președintelui Republicii Moldova să furnizeze reclamantului ***** informațiile solicitate - copia scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, obiectul căreia îl constituie activitatea reclamantului în calitate de administrator al întreprinderii de Stat Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni, acțiune în obligare conform art.206 alin.(1) lit.b), art.224 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ al Republicii Moldova și acțiune în realizare conform art.206 alin.(1) lit.c), art.224 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ al Republicii Moldova.

În argumentarea acțiunii depuse, reclamantul a invocat că, prin cererea din 27.09.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, reclamantul, în temeiul Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație și al altor acte normative relevante, a solicitat eliberarea copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022, adresată Președintelui Republicii Moldova, obiectul acesteia fiind activitatea reclamantului în calitate de administrator al întreprinderii de Stat Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni.

Explică că, cererea din 27.09.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova a fost recepționată la data de 29.09.2022, potrivit Avizului de recepție n***** al Poștei Moldovei.

Astfel, la 25.10.2022, reclamantul a recepționat scrisoarea***** din 17.10.2022 emisă de Agenția Proprietății Publice, prin care se comunică despre examinarea cererii din 27.09.2022 privind eliberarea scrisorii ***** din 23.02.2022, parvenită prin demersurile Aparatului Președintelui Republicii Moldova ***** din 10.10.2022, Parlamentului Republicii Moldova***** din 04.10.2022 și Cancelariei de Stat ***** din 29.09.2022, fiind citate prevederi din Codul administrativ al Republicii Moldova.

Prin scrisoarea***** din 17.10.2022, Agenția Proprietății Publice nu a eliberat copia solicitată a scrisorii ***** din 23.02.2022 și nu a comunicat motivul pentru care această copie nu a fost eliberată.

Totodată, contrar prevederilor art.120 și art.124 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, scrisoarea***** din 17.10.2022 nu conținea informații privind exercitarea căilor de atac asupra răspunsului formulat, respectiv: calea de atac ce urma a fi înaintată, denumirea și adresa autorității publice sau ale instanței competente și termenul de exercitare a căii de atac.

Considerând neîntemeiat și ilegal răspunsul***** din 17.10.2022 emis de Agenția Proprietății Publice, precum și redirecționarea cererii din 27.09.2022 de către Președintele Republicii Moldova către Agenția Proprietății Publice, în contradicție cu art.17 din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație și în absența acordului solicitantului, reclamantul a adresat Președintelui Republicii Moldova, la data de 23.11.2022, o cerere prealabilă. Prin aceasta, reclamantul a evidențiat lipsa temeiurilor legale și caracterul ilegal al acțiunilor întreprinse de pârât și de Agenția Proprietății Publice privind refuzul de a elibera informațiile solicitate și a reiterat solicitarea de eliberare a copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022, adresată Președintelui Republicii Moldova, care privea activitatea sa în calitate de administrator al întreprinderii de Stat Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni.

Contrar prevederii stipulate în art.70 alin.(3) al Codului administrativ nr.116 din 19.07.2018, pârâtul – Președintele Republicii Moldova – nu a confirmat în scris data și numărul de înregistrare a cererii prealabile din 23.11.2022, deși reclamantul a solicitat în mod expres confirmarea înregistrării acesteia.

Prin răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, semnat de Secretarul general adjunct, recepționat la 14.12.2022, a fost informat că cererea prealabilă adresată Președintelui Republicii Moldova se respinge ca fiind inadmisibilă, în temeiul art.167 din Codul administrativ.

Este de menționat că invocarea prevederilor art.167 al Codului administrativ în răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, nu este întemeiată, dată fiind inclusiv și poziția pârâtului expusă în răspunsul în cauză.

Or, potrivit prevederilor art.167 alin.(2) din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, se prevede că, dacă respinge în tot sau în parte cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, autoritatea publică emitentă transmite dosarul administrativ cu toate actele autorității publice ierarhic superioare.

Potrivit răspunsului ***** din 07:12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, semnatarul acestuia identifică și indică textual că emitentul scrisorii ***** din 23.02.2022 este Agenția Proprietății Publice, și nicidecum Președintele Republicii Moldova.

Prin urmare, având în vedere că art.167 alin.(2) din Codul administrativ se referă la autoritatea emitentă, iar prin răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova nu se atribuie Președintelui Republicii Moldova calitatea de autoritate publică eminentă a documentului solicitat, întemeierea respingerii ca fiind inadmisibilă a cererii prealabile a reclamantului din 23.11.2022 pe art.167 din Codul administrativ este nemotivată.

Pe de altă parte, în răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, sunt citate toate prevederile art.1 alin.(2) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, scopul citării cărora, este de neînțeles, având în vedere că solicitarea reclamantului care face obiectul prezentei cauze, a cererii prealabile din 23.11.2022 și a cererii din 27.09.2022, nu se încadrează și nu se referă la niciuna din excepțiile stabilite de art.1 alin.(2) din Legea nr.982 din 11.05.2000.

Tot în răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova, se face trimitere la Hotărârea*****din 02.04.2007 a Curții Supreme de Justiție, în care se statuează că nu constituie obiect al Legii privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000 activitatea autorităților și instituțiilor publice de a răspunde la petiții și audiențe, desfășurată conform atribuțiilor acestora, dacă aceasta se referă la alte aprobări, autorizații, prestării de servicii și orice alte solicitări, în afara informațiilor oficiale.

În continuare în răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova se comunică că scrisoarea solicitată de reclamant nu poate fi catalogată drept informație oficială în sensul art.6 din Legea nr.982/2000 și nu poate fi pusă la dispoziția reclamantului de către instituția prezidențială.

Hotărârea*****din 02.04.2007 a Curții Supreme de Justiție, a fost emisă în scopul eliminării deficiențelor din practica examinării cauzelor privind accesul la informațiile oficiale de către instanțele judecătorești.

În explicațiile formulate în hotărârea în cauză, Curtea Supremă de Justiție coroborează prevederile Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație cu prevederile Legii nr.190/1994 cu privire la petiționare și cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793/2000, care au fost abrogate la 1 aprilie 2019. În punctul 3 al acesteia se explică instanțelor judecătorești că :„Pentru a se determina incidența Legii, în privința raportului juridic litigios, se va verifica existența următoarelor elemente: subiecte ale raportului juridic sunt solicitantul informației și furnizorul de informații; conținutul acestui raport implică existența dreptului solicitantului de acces la informația solicitată concretă și a obligației corelative a furnizorului de informație de a elibera informația solicitată; obiectul raportului juridic litigios ține de furnizarea informației solicitate cu varietățile aferente (ex.: nerespectarea termenului de furnizare); raportul respectiv se încadrează în una din literele art.1 alin.(l) din Lege."

Prin urmare, chiar din explicațiile formulate în hotărârea*****din 02.04.2007 a Curții Supreme de Justiție, se constată fără echivoc că solicitările reclamantului expuse în cererea din 27.09.2022 și cererea prealabilă din 23.11.2022 se încadrează pe deplin în câmpul de acțiune al Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație: reclamantul este solicitant al informației, prin urmare și subiect al raportului juridic; raportul juridic a apărut odată cu solicitarea legală și întemeiată a reclamantului de a-și exercita dreptul de acces la informația solicitată concretă - copia scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova; obiectul raportului juridic litigios ține de refuzul de a furniza

informația solicitată; raportul juridic litigios se încadrează în reglementările prevăzute de art.1 alin.(1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație și anume în cele referitoare la: a) raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație; b) principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații; e) obligațiile furnizorilor de informații în procesul asigurării accesului la informațiile oficiale; f) modalitatea apărării dreptului de acces la informație."

Astfel, alegațiile expuse în răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova la cererea prealabilă a reclamantului din 23.11.2022 adresată pârâtului Președintelui Republicii Moldova, sunt nefondate și urmăresc scopul de a limita dreptul reclamantului de a avea acces la informația care îl privește direct și nemijlocit - copia scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republici Moldova, obiectul căreia îl constituie activitatea reclamantului în calitate de administrator al Întreprinderii de Stat Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni.

Totodată, în răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova la cererea prealabilă a reclamantului din 23.11.2022 adresată pârâtului Președintelui Republicii Moldova, nu este indicată informația cu privire la exercitarea căilor de atac a răspunsului formulat și expediat prin scrisoarea în cauză și anume: calea de atac care urmează să fie înaintată, denumirea și adresa autorității publice sau ale instanței de judecată la care trebuie înaintată calea de atac, termenul pentru exercitarea căii de atac.

Potrivit prevederilor art.209 alin.(2) din Codul administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.209 alin.(2) din Codul administrativ, prezenta acțiune în contencios administrativ este înaintată în termenul stabilit de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Potrivit art.5 alin.(2) lit.a) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, Președintele Republicii Moldova peste Furnizor de informații, adică posesor al informațiilor oficiale, obligat să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi.

Potrivit art.6 alin.(1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Potrivit art.6 alin.(2) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, drept document purtător de informații este considerată orice hârtie sau alt material pe care există un înscris, cum este cazul scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova.

Având în vedere că Agenția Proprietății Publice a adresat scrisoarea ***** din 23.02.2022 anume Președintelui Republicii Moldova, în mod efectiv punând la dispoziția Președintelui informațiile elaborate, selectate, prelucrate etc, de către subiectul de drept Agenția Proprietății Publice și că potrivit art.5 alin.(2) lit.a) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, Președintele este furnizor de informații, adică posesor al informațiilor oficiale, obligat să le furnizeze solicitanților în condițiile respectivei legi, a adresat cererea din 27.09.2022, anume Președintelui Republicii Moldova.

Potrivit prevederilor art.10 din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații orice informație aflate în posesia acestora, cu excepțiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

Contrar prevederilor art.17 din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, Preşedintele Republici Moldova a readresat către Agenția Proprietății Publice cererea reclamantului din 27.09.2022 prin care a solicitat Președintelui Republici Moldova eliberarea copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova.

Respectiv, indică că, informația solicitată - scrisoarea Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, se află în posesia furnizorului sesizat - Președintelui Republicii Moldova.

Iar acordul solicitantului, cum este prevăzut în art.17 din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, pentru readresarea de către Președintelui Republicii Moldova Agenția Proprietății Publice a cererii de furnizare a informației din 27.09.2022 prin care a solicitat Președintelui Republicii Moldova eliberarea copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, nu a fost nici dat, nici solicitat.

Cu referire la scrisoarea***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice, prin care se comunică despre examinarea cererii din 27.09.2022 referitoare la eliberarea scrisorii ***** din 23.02.2022, parvenită prin demersul Aparatului Președintelui Republicii Moldova ***** din 10.10.2022, menționează următoarele:

Atât în privința structurii, cât și a conținutului, scrisoarea***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice contravine prevederilor art.art.31, 68, 78 alin.(1), 118, 120 alin.(1) lit.lit.e), f) și h), 137 alin.(1) din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, precum și art.19 alin.(1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, fiind doar o înșiruire de extrase din prevederile Codului administrativ, probabil având scopul să justifice eschivarea de la soluționarea în modul egal a demersului Aparatului Președintelui Republicii Moldova ***** din 10.10.2022 și a cererii reclamantului din 27.09.2022, care a fost remisă prin demersul în cauză.

Astfel, deși în alineatul al doilea al scrisorii de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice se indică faptul că procedura administrativă în cazul petiției colectivului de muncă al ÎS Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni, nemulțumiți de demiterea reclamantului din funcția de administrator al întreprinderii, a fost inițiată la cererea acestora, în ultimul alineat al scrisorii se menționează că scrisoarea ***** din 23.02.2022 este actul administrativ emis la procedura administrativă inițiată la 29.09.2022, fapt care generează cel puțin suspiciuni de incompetență a emitentului scrisorii de răspuns***** din 17.10.2022.

Or, procedura administrativă inițiată la 29.09.2022, prin cererea reclamantului din 27.09.2022, urma să fie finalizată prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, în conformitate cu art.78 alin.(1) din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, și nu prin invocarea faptului că o scrisoare emisă la 23.02.2022 - cu 8 luni înainte de inițierea procedurii administrative la 29.09.2022, ar constitui actul administrativ obligatoriu prevăzut de lege emis la finalizarea procedurii administrative inițiate la 29.09.2022.

În conformitate cu art.10 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, actul administrativ emis în cadrul procedurii administrative inițiate la 29.09.2022 prin cererea reclamantului din 27.09.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, este scrisoarea de răspuns *****din 17.10 2022 a Agenției Proprietății Publice.

Deși prevederile art.5 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018 sunt citate în scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice, emitentul/semnatarul executorul acesteia ignoră flagrant și se eschivează deschis de la aplicarea nemijlocită a legii.

Potrivit art.68 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, Agenției Proprietății Publice, în calitate de autoritate publică, este obligată să asigure buna organizare și desfășurare a procedurii administrative și să asigure soluționarea petițiilor înaintate, precum și legalitatea deciziilor.

Potrivit art.21 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, Agenției Proprietății Publice, în calitate se autoritate publică competentă, trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative și nu poate dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Potrivit art.24 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, Agenția Proprietății Publice, în calitate de participant la procedura administrativă, trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participant, iar dacă își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Potrivit art.25 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, Agenția Proprietății Publice, în calitate de autoritate publică, trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Potrivit art.137 alin.(1) din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, Agenția Proprietății Publice, în calitate de autoritate publică, în exercitarea dreptului discreționar atribuit trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Potrivit art.120 alin.(1) din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă, printre altele, și:

- decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);
- motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;
- informația cu privire la exercitarea căilor de atac;

Scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice nu conține decizia luată referitoare la solicitarea expresă formulată în cererea reclamantului din 27.09.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova de eliberare a copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova. Solicitarea respectivă nu este nici satisfăcută, nici respinsă.

Respectiv scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice nu conține nici motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ.

La fel scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice nu conține nici informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

Per total este neclară și de neînțeles poziția Agenției Proprietății Publice formulată în scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022, în care, pe de o parte, deși invocă art.44 și 83 din Codul administrativ ***** din 19.07.2018 și demonstrează că reclamantul este participant la procedura administrativă inițiată în cazul petiției colectivului de muncă al ÎS Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni, nemulțumiți de demiterea reclamantului din funcția de

administrator al întreprinderii, care a fost inițiată la cererea acestora și la finalizarea căreia a fost emisă scrisoarea ***** din 23.02.2022 - procedura respectivă fiind inițiată în privința reclamantului, și că reclamantului în calitate de participant în procedura administrativă i se acordă accesul la dosarul administrativ, pe de altă parte, se eschivează demonstrativ de a satisface solicitarea reclamantului de eliberare a copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, sau de a o respinge.

Mai mult decât atât, art.44 alin.(2) și (3) din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, stipulează expres că dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie, și că autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

Prin urmare, soluția aleasă prin formularea și emiterea scrisorii de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice, este neîntemeiată, contrară legii și afectează drepturile reclamantului.

Potrivit art.31 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

La fel ca și în cazul celorlalte prevederi legale menționate care nu au fost respectate prin emiterea scrisorii de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice, scrisoarea dată nu respectă nici formalitatea de motivare prevăzută de art.118 din Codul Administrativ nr.116 din 19.07.2018.

E de remarcat de asemenea faptul că prin emiterea scrisorii de răspuns***** di***** a Agenției Proprietății Publice, autoritatea publică respectivă nu a respectat prevederile art.32 din Codul Administrativ nr.116 din 19.07.2018 care statuează că: (1) Procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj (2) în condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Potrivit prevederilor art.19 alin.(1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, refuza de a furniza o informație, un document oficial va fi făcut în scris, indicându-se data întocmiri refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcându-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicație oficiale), pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

Deși scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice la demersul Aparatului Președintelui Republicii Moldova ***** din 10.10.2022, nu conține nici formulări privind refuzul de a furniza documentul solicitat -copia scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022 adresată Președintelui Republicii Moldova, aceasta nu conține nici formulări din care s-ar putea deduce că solicitarea în cauză este sau va fi satisfăcută.

Prin urmare, scrisoarea de răspuns***** din 17.10.2022 a Agenției Proprietății Publice, urmează a fi tratată ca refuz de a furniza reclamantului documentul solicitat, deoarece copia acestuia nu a fost eliberată, motivele de neeliberare nu au fost comunicate și nici acțiunile ulterioare pe care să le efectueze solicitantul pentru obținerea documentului solicitat nu au fost indicate.

Potrivit. art.21 alin.(1) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, persoana consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Potrivit art.21 alin.(3) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație „Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau e a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces Ia informații, dar în cu privire la: a)încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație; b)neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; e)refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate; g)secretizarea neîntemeiată a unor informații; i) cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații."

Potrivit prevederilor art.21 alin.(3) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, În funcție de gravitatea efectelor pe care Ie-a avut refuzul nelegitim al funcționarului public, responsabil pentru furnizarea informațiilor oficiale, de a asigura accesul Ia informația solicitată, instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului."

Potrivit art.35 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018, autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii.

Potrivit art.17 al Codului administrativ al Republicii Moldova, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Drepturilor și intereselor legitime ale reclamantului de a avea acces la informația referitoare la propria persoană și la propria activitate profesională distribuită și prezentată de Agenția Proprietății Publice Președintelui Republicii Moldova, li s-a adus atingere prin acțiunile, inacțiunile, activitatea administrativă a pârâtului Președintelui Republicii Moldova, care a refuzat ilegal și neîntemeiat să furnizeze informațiile solicitate de reclamant.

Totodată prin acțiunile, inacțiunile, activitatea administrativă a pârâtului Președintelui Republicii Moldova s-au adus atingere drepturilor și libertăților reclamantului statuate în Constituția Republicii Moldova:

Art.15 Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea;

Art.23 alin.(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle;

Art.25 Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile;

Art.26 alin.(1) Dreptul la apărare este garantat. (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale;

Art.34 alin.(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal;

Art.52 alin.(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor;

Art.53 alin.(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, prîntr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei;

Art.54 alin.(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției;

În conformitate cu art.19 al Codului administrativ al Republicii Moldova, cererea prealabilă a fost depusă și soluționarea prejudiciară a litigiului este imposibilă.

Drepturile legitime încălcate ale reclamantului prin acțiunile, inacțiunile și activitatea administrativă a pârâtului Președintelui Republicii Moldova urmează a fi revindecate prin acțiunea în contencios administrativ, în conformitate cu art.20 al Codului administrativ al Republicii Moldova și art.23 al Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație.

Potrivit art.10 al Codului administrativ al Republicii Moldova, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art.11 alin.(1) lit.a) al Codului administrativ al Republicii Moldova, actele defavorabile sunt actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Potrivit art.29 alin.(1) al Codului administrativ al Republicii Moldova, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

Potrivit art.29 alin.(2) al Codului administrativ al Republicii Moldova, o măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a)este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b)este necesară pentru atingerea scopului; c)este rezonabilă.

Potrivit art.29 alin.(3) al Codului administrativ al Republicii Moldova, măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporționată în raport cu scopul urmărit.

Potrivit art.31 al Codului administrativ al Republicii Moldova, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit art.44 alin.(1) al Codului administrativ al Republicii Moldova, participant la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă.

Potrivit art.64 alin.(1) al Codului administrativ al Republicii Moldova, autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege.

Potrivit art.64 alin.(2) al Codului administrativ al Republicii Moldova, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

În consecință, refuzul pârâtului Președintelui Republicii Moldova de a furniza informațiile solicitare prin cererea din 27.09.2022 și prin cererea prealabilă din 23.11.2022, în conformitate cu prevederile art.64 alin.(2) al Codului administrativ al Republicii Moldova, este considerat drept o respingere a cererii reclamantului.

La fel răspunsul Agenției Proprietății Publice***** din 17.10.2022 la cererea din 27.09.2022 adresată de reclamant Președintelui Republicii Moldova, contravine prevederilor art.118 al administrativ al Republicii Moldova, acesta nefiind motivat.

Astfel, contrar art.118 alin.(2) lit.c) al Codului administrativ al Republicii Moldova, care stipulează că în cazul actelor administrative defavorabile motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde o descriere succintă a procedurii Administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. scrisoarea Agenției Proprietății Publice***** din 17.10.2022 nu conține descrierea procedurii administrative stabilite de lege.

Comunică că a respectat procedura prealabilă prin cererea prealabilă din 23.11.2022 adresată pârâtului Președintelui Republicii Moldova.

Prin răspunsul *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova la cererea prealabilă adresată Președintelui Republicii Moldova, aceasta a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului constată drept violare a Convenției Europene a Drepturilor Omului suportarea unei poveri excesive și disproporționate de către reclamant din cauza acțiunilor sau inacțiunilor autorităților, neimputabile reclamantului.

În acest sens are relevanță cauza Dacia SRL vs Moldova și Hotărârea din 18.03.2008, prin care Curtea a constatat violarea Convenției atunci când iregularitățile nu sunt imputabile reclamantului, constatând că a fost încălcat echilibrul just și că reclamantul a purtat și continue să poarte o povară individuală și excesivă.

În conformitate cu prevederile art.6(1) CEDO, art.20 din Constituția Republicii Moldova, art.5 alin.(1) CPC, accesul liber la justiție este garantat, nici o lege și nici un act normativ ce contravine Constituției sau actelor juridice internaționale la care Republica Moldova este parte nu pot limita și îngrădi dreptul reclamantului de a se adresa injustiție pentru apărarea drepturilor sale.

Conducându-se de prevederile art.art.6 (1), 13 CEDO, art.art.20 , 53 din Constituția Republicii Moldova, art.art.20, 64(1), (2), 206(1) lit.a) și b), 209(2), 211, 212, 224(1) lit.a), b), c), d) din Codul administrativ al Republicii Moldova, solicită admiterea acțiunii.

În cadrul ședințelor judecătorești reclamantul ***** a susținut acțiunea în contencios administrativ în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul - Președintele Republicii Moldova, nu a recunoscut acțiunea în contencios administrativ a reclamantului *****și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea poziției sale procesuale, prin referința prezentată instanței de judecată autoritatea publică pârâtă indică că, la data de 3 august 2023, instituția prezidențială a fost notificată de către Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani în privința acțiunii înaintate de către *****către Președintele Republicii Moldova, terți: Agenția Proprietății Publice și Î.S. „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” privind: a) constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime ale reclamantului *****de către Președintele Republicii Moldova în ceea ce privește accesul la informație și a limitării accesului la informație; b) anularea răspunsului*****din 7

decembrie 2022 al Aparatului Președintelui Republicii Moldova; c) obligarea Președintelui Republicii Moldova să furnizeze copia scrisorii Agenției Proprietății Publice***** din 23 februarie 2022 adresată Președintelui Republicii Moldova.

Astfel, potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24 iulie 2023, instanța de judecată a solicitat prezentarea în termen de 30 de zile de la data notificării încheierii, a referinței și a dosarului administrativ cu privire la acțiunea în contencios administrativ, inclusiv expunerea pe marginea întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii respective, asupra căreia comunică următoarele.

În conformitate cu prevederile art.1 din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în actele normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sunt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Conform art.2 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrative. Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În accepțiunea art.3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art.5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Potrivit art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art.39 alin.(2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Reieșind din prevederile art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ. Reglementări similare se regăsesc și la art.53 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, care stabilește expres că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în

termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Din coroborarea normelor legale precizate, rezultă că unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, în esență, scopul acțiunii în contencios administrativ constă în apărarea unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane.

Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat și să fie depusă în termenul stabilit de lege. Astfel, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă, condiție fundamentală pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității.

În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art.207 din Codul administrativ. Deci, prevederile art.17 din Codul administrativ se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material.

În conformitate cu art.206 alin.(1) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau a inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare) sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

În corespundere cu art.207 alin.(1) al Codului administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile privind admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Totodată, Legea nr.982/2000 privind accesul la informație, reglementează raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație; principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații; drepturile solicitanților informației; obligațiile furnizorului de informații în procesul asigurării accesului la informații oficiale; modalitatea apărării dreptului de acces la informație.

Conform art.5 din Legea menționată, subiecți ai legii sunt furnizorul de informații și solicitantul informației. Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt: a)autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească; b) instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial; c) persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Potrivit art.6 din lege, informațiile oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în

condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Conform art.22 alin.(1) și alin.(3) din legea prenotată, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații i-au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data cînd a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. Sesizările, prin care sînt atacate acțiunile sau inacțiunea organizațiilor care nu au organele lor superioare, sînt adresate direct instanței de contencios administrativ competente.

Raportând prevederile legale citate asupra la circumstanțele de fapt ale cauzei, consideră că acțiunea înaintată de către reclamant împotriva Președintelui Republicii Moldova, urmează a fi declarată ca fiind inadmisibilă, dat fiind că este o acțiune tardivă, or, reclamantul și-a exercitat dreptul la acțiune în afara termenului stabilit de lege.

A priori, obiectul prezentului litigiu îl constituie o pretinsă încălcare a dreptului de acces la informație. La caz, este important de precizat faptul că dreptul de acces la informație urmează a fi valorificat în cadrul procedurii administrative și de contencios administrativ, proceduri legiferate de Codul administrativ în coroborare cu Legea nr.982/2000 privind accesul la informație.

Reiterează că, potrivit art.39 alin.(2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Art.208 din Codul Administrativ prevede că până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

În conformitate cu art.21 din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Așa cum s-a menționat mai sus, în conformitate cu art.22 alin.(l) din nr.982/2000, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații i-au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. Iar, în conformitate cu art.22 alin.(3) Legea privind accesul la informație, sesizările, prin care sunt atacate acțiunile sau inacțiunea organizațiilor care nu au organele lor superioare, sunt adresate direct instanței de contencios administrativ competente.

În speță, relevă că reclamantul la data de 29 septembrie 2022 s-a adresat șefului statului cu o cerere prin care a solicitat eliberarea copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23 februarie 2022.

Considerând că solicitarea nu poate fi satisfăcută de către instituția prezidențială, aceasta a fost readresată către Agenția Proprietății Publice pentru a fi examinată conform competenței. Fapt despre care domnul ***** a fost informat (scrisoarea *****din 10 octombrie 2022).

Ulterior, reclamantul nejudicios s-a adresat cu o cerere, întitulând-o cerere prealabilă, către instituția prezidențială, solicitând repetat Președintelui Republicii Moldova să furnizeze informația solicitată și anume copia scrisorii Agenției Proprietății Publice ***** din 23 februarie 2022. Iar, prin răspunsul *****din 7 decembrie 2022, instituția prezidențială, printre altele, l-a informat despre faptul că, scrisoarea solicitată nu poate fi catalogată drept informație oficială în sensul art.6 din Legea nr. 982/2000 și prin urmare nu poate fi pusă la dispoziția reclamantului.

Or, această scrisoare este rezultatul operațiunilor procedurii administrative inițiate prin depunerea unei petiții de către colectivul de muncă al întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

În acest sens, atrage atenția că, reieșind din prevederile art.22 alin.(3) din Legea privind accesul la informație, reclamantul urma să se adreseze direct în instanța de judecată, într-un termen de 30 de zile de la data primirii scrisorii cu *****din10 octombrie 2022, însă, prin adresarea repetată a cererii privind furnizarea informației, reclamantul a omis termenul pentru a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Termenul de 30 de zile indicat este un termen de prescripție, fapt care determină posibilitatea reclamantului, sub sancțiunea stingerii dreptului material la acțiune, de a-și exercita dreptul la acțiune în intervalul a 30 de zile prevăzut. Prin urmare, menționează că înaintarea acțiunii cu omiterea termenului de prescripție special instituit de art.22 alin.(l) al Legii privind accesul la informație coroborat cu alin.(3) din același articol, este inadmisibilă și contrară drepturilor instituției prezidențiale.

Subsecvent, reține că, prin prisma jurisprudenței CtEDO, admiterea unei cereri de chemare în judecată depuse cu omiterea termenului de prescripție prevăzute de lege va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Faptul că, instituția prezidențială a omis să indice termenul de contestare a răspunsului oferit prin scrisoarea cu *****din 7 decembrie 2022 la cererea formulată de către reclamat, nu justifică dreptul acestuia de a depune o acțiune în contencios administrativ după expirarea termenului de prescripție de 30 de zile.

Prin urmare, din coroborarea normelor indicate mai sus, pentru a-și revendica încălcarea dreptului de acces la informație, reclamantul urma să se adreseze direct în instanța de judecată, după recepționarea scrisorii *****din 10 octombrie 2022, dar nu să depună, contrar prevederilor legale, o cerere prealabilă către șeful statului privind furi zarea informației. Or, scrisoarea respectivă nu poate fi considerată un act administrativ în sensul art.10 din Codul administrativ, a cărei anulare poate fi solicitată prin depunerea cererii prealabile. Respectiv, instituția cererii prealabile în procedura administrativă de solicitare a informațiilor oficiale, este căzută în desuetudine.

Mai mult decât atât, sub acest aspect, inclusiv și Curtea Supremă de Justiție în Nota informativă privind practica judiciară de soluționare a chestiunii ce vizează respectarea procedurii prealabile, în acțiunile de contencios administrativ, a reținut că Legea nr.982/2000 privind accesul la informație face parte din legile conexe Codului administrativ, care nu reglementează procedura prealabilă.

În concluzie, menționează că reclamantul nejudicios a omis să respecte procedura prevăzută de lege și drept urmare s-a adresat tardiv cu o acțiune în contencios administrativ. Iar din acest considerent acțiunea este inadmisibilă, or, conform art.207 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când aceasta a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Referitor la temeinicia acțiunii în contencios administrativ comunică următoarele:

În fapt, la data de 29 septembrie 2022, instituția prezidențială a recepționat cererea prin care, în temeiul Legii nr.982/2000 privind accesul la informație, domnul *****a solicitat eliberarea copiei scrisorii ***** din 23 februarie 2022 emisă de către Agenția Proprietății Publice.

Ulterior examinării cererii respective, s-a apreciat că aceasta nu poate fi soluționată de

către instituția prezidențială prin prisma Legii nr.982/2000 privind accesul la informație, din care considerent, în temeiul art.74 din Codul administrativ, aceasta a fost readresată autorității publice competente, Agenția Proprietății Publice.

Fiind în dezacord cu răspunsul***** din 17 octombrie 2022 al Agenției Proprietății Publice, și cu faptul că instituția prezidențială a readresat cererea către Agenția Servicii Publice reclamantul, la data de 23 noiembrie 2022 a depus cerere prealabilă prin care a solicitat repetat eliberarea copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice*****din 23 februarie 2022.

Prin răspunsul *****din 7 decembrie 2022, instituția prezidențială i-a comunicat că, informația solicitată nu face obiectul Legii nr.982/2000 privind accesul la informație. Or, potrivit art.1 alin.(2) și art.6 din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, nu constituie obiect al prezentei legi raporturile care au legătură tangențială cu raporturile enumerate la alineat (1) al prezentului articol și se referă la: a) colectarea, prelucrarea, depozitarea și garantarea integrității informațiilor; b) prezentarea obligatorie a informațiilor prevăzute de lege de către persoane private autorităților publice, instituțiilor publice; c) accesul autorităților publice, instituțiilor publice, persoanelor fizice și/sau juridice, abilitate cu gestionarea unor servicii publice, la informațiile aflate în posesia altor asemenea autorități publice, instituții publice, persoane fizice și/sau juridice; d) furnizarea informațiilor referitoare la propria activitate de către persoane fizice și juridice private, partide și formațiuni social-politice, fundații, asociații obștești.

Astfel, scrisoarea solicitată nu poate fi catalogată drept informație oficială în sensul art.6 din Legea nr.982/2000 și prin urmare nu a putut fi pusă la dispoziția reclamantului de către instituția prezidențială. Or, această scrisoare este rezultatul operațiunilor procedurii administrative inițiate prin depunerea unei petiții de către colectivul de muncă al întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Reieșind din prevederile legale, instituția prezidențială a acționat judicios și, în corespundere cu prevederile legale, a readresat petiția către Agenția Proprietății Publice.

Suplimentar, este relevant că în Hotărârea*****din 2 aprilie 2007 cu privire la examinarea cauzelor privind accesul la informațiile oficiale, Curtea Supremă de Justiție a statuat că nu constituie obiect al Legii nr.982/2000 privind accesul la informație, activitatea autorităților publice și instituțiilor publice ce vizează examinarea petițiilor, desfășurată conform atribuțiilor acestora, dacă aceasta se referă la alte aprobări, autorizații, prestări de servicii și orice alte solicitări, în afara informațiilor oficiale.

În această ordine de idei reține că instituția prezidențială nu i-a lezat reclamantului nici un drept în sensul art.17 din Codul administrativ. Or, prin faptul că solicitarea reclamantului cu privire la eliberarea copiei scrisorii Agenției Proprietății Publice *****din 23 februarie 2022, nu constituie obiect al Legii nr.982/2000 privind accesul la informație, nu poate fi considerat drept vătămarea unui drept sau a unei libertăți stabilite de lege.

În final menționează că, în conținutul cererii de chemare în judecată nu se identifică acțiunile ce i-ar putea fi imputate șefului statului, nici pretențiile care ar putea fi invocate. Or, simpla enumerare a unor dispoziții legale nu echivalează cu o încălcare a drepturilor legitime sau a libertăților stabilite prin lege.

Conform art.93 alin.(1) din Codul administrativ, sarcina probațiunii în cadrul procedurii de contencios administrativ revine fiecărui participant care urmează să probeze faptele pe care își întemeiază pretenția. Astfel, solicitările înaintate de reclamant nu pot fi reține ca probe care să confirme pretențiile invocate.

Având în vedere motivele expuse supra, în temeiul art.207 alin.(2) lit.d) și e) din Codul administrativ, solicită declararea ca fiind inadmisibilă a acțiunii în contencios administrativ,

depusă de *****împotriva Președintelui Republicii Moldova privind constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime în ceea ce privește accesul la informație și limitarea accesului la informație, anularea răspunsului ***** din 7 decembrie 2022, obligarea Președintelui Republicii Moldova să furnizeze informația solicitată.

În cadrul ședințelor judecătorești reprezentantul pârâtului, Timotin Alina împuternicită în baza procurii***** din 25.06.2024, a solicitat respingerea acțiunii reclamantului *****ca fiind neîntemeiată, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Persoană terță – Agenția Proprietății Publice, nu a recunoscut acțiunea reclamantului *****și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În argumentarea poziției sale procesuale, a invocat următoarele: Agenția Proprietății Publice a examinat cererea de chemare în judecată a cet.***** referitor la constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime privind accesul la informații și a limitării accesului la informații, anularea răspunsului *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui RM cu obligarea furnizării informației solicitate și determină cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată ce urmează a fi respinsă.

Sub aspect informativ menționează că, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, judecător Grigorii Cazacu se află în examinare cererea de chemare în judecată a cet.***** împotriva Agenției Proprietății Publice referitor la constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime privind accesul la informații și a limitării accesului la informații, anularea răspunsului***** din 17.10.2022 și *****din 09.12.2022 cu obligarea Agenției să furnizeze informația solicitată și anume eliberarea scrisorii ***** din 23.02.2022.

În contextul legalității acțiunilor reclamantului Agenția Proprietății Publice le determină a fi neîntemeiate din următoarele raționamente.

La 27 septembrie 2022 în adresa Agenției Proprietății Publice a parvenit solicitarea dlui ***** privind eliberarea scrisorii ***** din 23.02.2022.

Scrisoare ***** din 23.02.2022, reprezintă răspuns la petiția colectivului de muncă al Î.S. „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, care a fost readresată spre examinare Agenției urmare demersurilor Aparatului Președintelui Republicii Moldova *****din 10.10.2022, Parlamentului Republicii Moldova***** din 04.10.2022 și a Cancelariei de stat n*****din 29.09.2022.

Prin răspunsul***** din 17.10.2022 cet.***** a fost informat că dlui nu este participant în procedura administrativă inițiată urmare a petiției colectivului de muncă al Î.S.„Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, circumstanță care, potrivit Codului administrativ, nu obligă autoritate publică la prezentarea datelor vizate în procedura respectivă terțelor persoane.

Conform art.83 Cod administrativ, autoritatea publică care conduce procedura administrativă acordă participanților la procedură accesul la dosarul administrativ iar accesul la dosarul administrativ nu este permis în cazul în care prin aceasta se afectează îndeplinirea regulamentară a sarcinilor autorității publice sau în cazul în care se urmărește protejarea unui secret ocrotit de lege ori există necesitatea protecției drepturilor participanților la procedura administrativă sau ale terților.

Astfel, este de menționat că pe lângă accesului liber la informații oficiale, cadrul normativ mai impune și condiții obligatorii furnizorului de a refuza oferirea anumitor categorii de informații.

În contextul măsurilor de „protecție a cetățenilor” și de „siguranță națională” (art.34 din Constituție), Curtea Constituțională la 22 iunie 2015 a reținut că restrângerea dreptului la

informație trebuie să respecte: 1) condiția unui scop real și justificat de protecție a unui interes legitim privind protecția cetățenilor sau siguranța națională, 2) condiția ca interesul public pentru aflarea informației să nu prevaleze.

Potrivit cadrului normativ, refuzul de a furniza informația deținută este legal justificat în următoarele cazuri: - informația este cu accesibilitate limitată, iar interesul public nu depășește interesul legitim protejat;-informația este cu caracter personal; - există o hotărâre judecătorească definitivă de respingere a cererii de acces la informație, iar solicitantul se adresează cu aceeași cerere, în mod repetat, în privința aceleiași informații;-furnizorul a oferit recent informația solicitată aceluiași solicitant; - alte cazuri, în care se dovedește rea-credința solicitantului.

Informația se consideră exceptată de la liberul acces dacă aceasta: a) constituie secret de stat; b) constituie secret comercial; c) constituie date cu caracter personal; d) ține de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort; e) reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigații științifice și tehnice, și divulgarea ei poate priva autorii investigațiilor de prioritatea de publicare sau poate influența negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege.

Astfel, îngrădirea accesului la informațiile oficiale poate avea loc în cazul în care informațiile solicitate constituie date cu caracter personal, iar divulgarea acestora reprezintă o imixtiune în viața privată a persoanei protejată de legislație.

Potrivit prevederilor art.8 al Legii nr.982/2000 privind accesul la informație, informația cu caracter personal face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată și constă din date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieții private, intime și familiale.

Așadar, consfințirea dreptului persoanei de a beneficia de protecția datelor cu caracter personal se regăsește în legislația națională (Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal) și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte (Convenția Europeană a Drepturilor Omului). Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale Articolul 8 „Dreptul la respectarea vieții private și de familie" prevede că: 1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. 2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora."

Informația este considerată ca fiind cu caracter personal, dacă întrunește următoarele condiții: informația se referă la o persoană privată; persoana privată să fie identificată sau identificabilă, (se consideră că persoana este identificabilă atunci când se cunosc datele de identificare ale acesteia (nume, prenume, patronimic etc) sau se consideră identificabilă persoana în privința căreia există suficiente indicii pentru a fi identificată); dezvăluirea informației să constituie o violare a intimității persoanei, (divulgarea informației deținută de posesor ar fi în măsură să aducă atingere vieții particulare și de familie a persoanei fizice vizate)

Satisfacerea cumulativă a criteriilor enunțate mai sus califică informația ca fiind „informație confidențială despre persoane", fapt ce impune obligativitatea posesorilor acestor informații de a le proteja, adică de a nu le divulga.

Astfel, reieșind din faptul că informația solicitată de către reclamant constituie răspuns la petiția colectivului de muncă al Î.S.„Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni", unde reclamantul deținea/deține funcția de administrator al acesteia, respectiv întru protejarea

intereselor angajaților (ca persoane private), inclusiv pentru reprimarea a careva influente asupra acestora. Agenția Proprietății Publice s-a conformat prevederilor legale de nedivulgare a datelor respective.

Potrivit prevederilor art.29 alin.(1) Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal operatorii și terții care au acces la datele cu caracter personal sânt obligați să asigure confidențialitatea acestor date, cu excepția cazurilor permise de lege. Furnizorii care dețin informații cu caracter personal pot dispune de dreptul de a furniza aceste informații către o altă persoană, decât cea la care se referă, doar în trei cazuri expres și limitativ prevăzute de lege: a) persoana la care se referă informația consimte divulgarea acesteia; b) informația a fost făcută publică în integritatea sa anterior datei solicitării; și c) datele cu caracter personal au fost depersonalizate.

În contextul dat, Agenția Proprietății Publice prin răspunsul *****din 09.12.2022 a informat reclamantul că informația solicitată va fi prezentată dacă petiționarul va consimți acordul respectiv.

În alte cazuri, furnizorii de informații nu dispun de dreptul de a elibera informația cu caracter personal, cu excepția situației în care există o hotărâre judecătorească definitivă în acest sens, în urma constatării preponderenței interesului public față de necesitatea nedivulgării informației cu caracter personal. Dacă persoana la care se referă informația cu caracter personal nu consimte divulgarea informației, accesul la această informație poate fi permis doar prin hotărâre judecătorească.

Instanța de judecată va admite cererea de furnizare doar dacă va stabili că divulgarea este în interes public, adică se referă la ocrotirea sănătății populației, securitatea publică și protecția mediului înconjurător.

În contextul celor menționate, în temeiul art. art.00, 220 Cod civil art.art.21, 199 alin.(2) Cod administrativ, art.206 Cod de procedură civilă, Agenția Proprietății Publice, solicită respingerea acțiunii înaintate de cet.***** împotriva Președintelui Republicii Moldova referitor la constatarea lezării drepturilor și intereselor legitime privind accesul la informații și a limitării accesului la informații, anularea răspunsului *****din 07.12.2022 al Aparatului Președintelui RM, cu obligarea furnizării informației solicitate, ca neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul persoanei terțe, fiind legal citat, ce se confirmă prin avizul poștal de recepție ***** nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivul lipsei. În temeiul prevederilor art.art.218 lit.lit.c), d) Cod administrativ, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentatului persoanei terțe Agenția Proprietății Publice.

Persoană terță – Întreprinderea de Stat ”Stațiunea didactico-experimentală din Stăuceni”, în ședințele de judecată nu s-a prezentat, fiind citată în modul prevăzut de lege; nu a înștiințat instanța despre motivele neprezentării și nu a înaintat careva cereri de amânare sau de examinare a cauzei în lipsa sa. Ţinând cont de cele enunțate, instanța de judecată a dispus, în temeiul art.218 lit.d) al Codului administrativ, examinarea cauzei în lipsa terțului antrenat în proces.

Aprecierea instanței:

Examinând acţiunea în contencios administrativ înaintată de reclamanatul ***** ascultând explicațiile ambelor părți, cercetând probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor în coraport cu normele legale aplicabile speței, instanţa de judecată a ajuns la concluzia că acţiunea

în contencios administrativ a reclamantului este admisibilă, neîntemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art.23 alin.(1) al Legii privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000(în vigoare până la 08.01.2024), „Atacarea pe cale judiciară a acţiunilor furnizorilor de informaţii”, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

La 27.09.2023, reclamantul ***** s-a adresat către Președintele Republicii Moldova cu cerere de acces la informațiile(f.10 din dosarul administrativ).

Prin răspunsul *****din 10.10.2022, cererea a fost remisă după competență Agenției Proprietății Publice.

La 23.11.2022, reclamantul a depus o cerere prealabilă, considerând că i s-a refuzat furnizarea informației solicitate și a solicitat furnizarea informației solicitate în cererea de acces la informație.

Examinând cererea prelabilă, Aparatul Președintelui Republcii Molodva prin decizia adoptată în procedura prealabilă *****din 07.12.2022, a respins cererea prealabilă ca inadmisibilă.

În interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, reclamantul ***** şi-a realizat dreptul său la acţiune şi a depus acţiunea în contencios administrativ împotriv refuzului de a furniza informația solicitată, la data de 20.07.2023.

Alegațiile reprezentantului autorității publice pârâte privind inadmisibilitatea acțiunii reclamantului pe motiv de depunere tardivă a acesteia, nu pot fi reținute de către instanța de judecată, din următoarele considerente: decizia adoptată în procedura prealabilă *****din 07.12.2022, nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac(art.124 Cod administrativ), respectiv, devin aplicabile prevederile art.209 alin.(2) Cod admnistrativ, care prevede că, dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Analizând circumstanţele speţei în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanţa de judecată constată că reclamantul şi-a realizat dreptului său la acţiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acţiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate/de nerespectare a procedurii prealabile nu există. În astfel de circumstanţe, fiind respectată procedura şi termenul de depunere a acţiunii în contencios administrativ, iar reclamantul fiind destinatarul actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată constată admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Astfel, obiect al examinării prezentei cauze în instanţa de contencios administrativ îl constituie verificarea legalităţii activităţii administrative desfăşurate de către autoritatea publică pârâtă, care s-a finalizat cu emiterea refuzului, în sensul art.64 alin.(1), (2) Cod administrativ de a furniza informația solicitată de reclamant prin cererea de acces la informație din 27.09.2022,

emis de Aparat Președintelui Republicii Moldova *****din 07.12.2022, precum și cerința subsecventă de obligare a emiterii actului administrativ individual favorabil privind admiterea cererii de acces la informație din 27.09.2022, cu furnizarea informației solicitate.

Potrivit art.7 din Legea privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000(lege aplicabilă raportului juridic litigios, potrivit art.35 alin.(1) al Legii 234/410 din 08.07.2023), prevede expres că cererile de solicitare a accesului la informaţiile oficiale depuse până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează şi se soluţionează conform legislaţiei în vigoare la data depunerii cererii): (1) Exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor: a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; b) protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii. (2) în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informaţiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepţia: a) informaţiilor atribuite la secret de stat, reglementate prin lege organică, a căror divulgare neautorizată sau pierdere poate aduce atingere intereselor şi/sau securităţii Republicii Moldova; b) informaţiilor confidenţiale din domeniul afacerilor, prezentate instituţiilor publice cu titlu de confidenţialitate, reglementate de legislaţia privind secretul comercial, şi care ţin de producţie, tehnologie, administrare, finanţe, de altă activitate a vieţii economice, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate atinge interesele întreprinzătorilor; c) informaţiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viaţa privată a persoanei, protejată de legislaţia privind protecţia datelor cu caracter personal; d) informaţiilor ce ţin de activitatea operativă şi de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informaţii ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfăşurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă şi imparţială a cazului său, ori ar pune în pericol viaţa sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislaţie; e) informaţiilor ce reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigaţii ştiinţifice şi tehnice şi a căror divulgare privează autorii investigaţiilor de prioritatea de publicare sau influenţează negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege. (3) Dacă accesul la informaţiile, documentele solicitate este parţial limitat, furnizorii de informaţii sînt obligaţi să prezinte solicitanţilor părţile documentului, accesul la care nu conţine restricţii conform legislaţiei, indicîndu-se în locurile porţiunilor omise una din următoarele sintagme: „secret de stat”, „secret comercial”, „informaţie confidenţială despre persoană”. Refuzul accesului la informaţie, la părţile respective ale documentului se întocmeşte cu respectarea prevederilor articolului 19 din prezenta lege. (4) Nu se vor impune restricţii ale libertăţii de informare decît dacă furnizorul de informaţii poate demonstra că restricţia este reglementată prin lege organică şi necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale persoanei sau protecţiei securităţii naţionale şi că prejudiciul adus acestor drepturi şi interese ar fi mai mare decît interesul public în cunoaşterea informaţiei. (5) Nimeni nu poate fi pedepsit pentru că a făcut publice anumite informaţii cu accesibilitate limitată, dacă dezvăluirea informaţiilor nu atinge şi nu poate să atingă un interes legitim legat de securitatea naţională sau dacă interesul public de a cunoaşte informaţia depăşeşte atingerea pe care ar putea să o aducă dezvăluirea informaţiei.

În conformitate cu art.10 alin.(1)-(3) al Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie. Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decît în condiţiile legii. Orice persoană care solicită acces la informaţie în

conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

În baza normelor legale citate se atestă că, subiecţi ai raportului juridic ce ţine de asigurarea accesului la informare sunt solicitantul şi furnizorul de informaţie. Solicitant poate fi orice persoană care doreşte să obţină o informaţie ţinând cont de limitele referitor la informaţia solicitată (dacă informaţia dată este şi/sau nu obiect al raportului dat şi dacă aceasta poate şi/sau nu să fie furnizată). Totodată, din definiţia legală rezultă că, furnizor de informaţie este posesorul informaţiilor oficiale, care reprezintă acele informaţii care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

În acest sens, ca o persoană să fie subiect al raportului ce ţine de accesul la informaţie în calitate de furnizor de informaţie, aceasta trebuie să deţină informaţia oficială care este catalogată în acest sens prin prisma normei legale. Informaţia susceptibilă de a fi furnizată poate fi: documentată sau nedocumentată. Constituie informaţie documentată informaţia care este fixată pe un anumit purtător informaţional: scris, electronic etc. Constituie informaţie nedocumentată informaţia nefixată pe un suport informaţional, dar despre care furnizorul de informaţie are cunoştinţă, adică este posesor al acesteia.

Conform art.23 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, (1) În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanța de contencios administrativ competentă.

În cadrul examinării cauzei, instanţa de judecată a stabilit că reclamantul *****, a solicitat prezentarea unor informații oficiale, și anume eliberarea copiei de pe scrisoarea Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022, adresată Președintelui Republicii Moldova obiectul căreia îl constituie activitatea reclamantului în calcitate de administrator al ÎS”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Pârâtul a refuzat furnizarea informției solicitate, inițial remițând cererea conform comtenței Agenției Proprietății Pubice, iar, ulterior, prin decizia adoptată în procedura prealabilă ***** din 07.12.2022 – indicând că informația solicitată nu poate fi catalogată drept informație oficială.

În acest aspect, instanța judecătorească reține drept relevante prevederile art.4 al Legii privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, care reglementează principiile politicii statului în domeniul accesului la informațiile oficiale, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi şi de a face cunoscute informațiile oficiale.

Art.5 al aceleiași Legii prevede că, subiecți sunt furnizorul de informații şi solicitantul informației. Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt autoritățile publice centrale şi locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească; instituțiile publice centrale şi locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice şi finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale şi altor atribuții cu caracter necomercial; persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică,

sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale, inclusiv de informații cu caracter personal.

Iar potrivit art.6 al Legii privind accesul la informație, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia şi la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alţi subiecți de drept. Drept documente purtătoare de informații sunt considerate orice hârtie sau alt material pe care există un înscris; o hartă, un plan, un desen, o fotografie; orice hărți e sau alt material pe care sunt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze; orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism; orice alt înregistrator de informație apărut ca rezultat al progresului tehnic; orice copie sau reproducere a purtătorilor de informații menționați. Informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

Conform art.11 alin.(1) pct.2)-4) al aceleiași legi, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să garanteze liberul acces la informație, să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei şi securității naționale şi să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Având în vedere prevederile normelor enunțate şi reieşind din conținutul răspunsului acordat reclamantului la solicitarea acestuia, instanța judecătorească reține că, pârâtul ar fi fost îndreptățit de a limita accesul la informații doar în condițiile art.7 al Legii privind accesul la informație, care reglementează informațiile oficiale cu accesibilitate limitată, cu condiția că, limitarea protejează un interes legitim şi este necesară într-o societate democratică.

În speță, pârâtul prin răspunsul oferit reclamantului nu a justificat nici necesitatea limitării accesului la această informație, care este una de interes public şi nici scopul acestei limitări, limitându-se doar la faptul că informația solicită nu este oficială.

Curtea de la Strasbourg acordă o atenţie deosebită dezvăluirii informaţiei de interes public. În cauza Guja c. Moldovei, Curtea a interpretat că, ”Interesul pe care-l poate avea publicul într-o anumită informaţie poate fi, câteodată, atât de puternic încât să depăşească chiar şi o obligaţie impusă, în mod legal, de a păstra confidenţialitatea” şi a distins că, în asemenea circumstanţe, jurnaliştii, funcţionarii publici, activiştii sau membrii ONG-urilor nu pot fi persecutaţi sau sancţionaţi pentru încălcarea confidenţialităţii sau folosirea ilegală a documentelor obţinute. TÂRSASÂG A SZABADSÂGJOGOKERT [Asociaţia Uniunea Libertăţilor Civile], fondată în 1994 în Ungaria, cu activitate în special în domeniul politicilor desfăşurate în materia drogurilor, a solicitat Curţii Constituţionale, invocând reglementările privind accesul la date de interes public, accesul la dosarul aflat pe rolul acestui for prin care un parlamentar a solicitat controlul constituţional al unor amendamente formulate recent în Codul penal la infractiunile privitoare la regimul drogurilor. Curtea Constituţională, fără a consulta parlamentarul respectiv, a respins aceasta cerere, invocând faptul ca un astfel de dosar nu putea fi disponibil terţilor, fără aprobarea autorului solicitării (respectiv a parlamentarului). Procedura în fata Curţii Constituţionale a fost epuizată la 24 ianuarie 2005, pronunţându-se public un rezumat al chestiunilor ridicate, precum şi constituţionalitatea amendamentelor formulate. Asociaţia a contestat în faţa instanţelor naţionale refuzul Curţii Constituţionale, care au respins cererile apreciind că cererea parlamentarului faţă de care s-a cerut acces conţinea o serie de date, cu caracter personal; or, protecţia datelor cu caracter personal prevala faţă de alte interese legitime,

inclusiv faţă de accesul la informaţia publică. Curtea a recunoscut, în mod constant că, publicul are dreptul de a primi informaţia de interes general, cea mai atentă analiză din partea Curţii sub acest aspect fiind realizată în cazul în care masurile luate de autorităţile nationale sunt de natură a descuraja participarea presei, unul din câinii de pază ai societăţii, la dezbaterile publice pe marginea unor materii de interes public justificat. Legea nu poate permite restricţii arbitrare, care pot deveni forme de cenzură indirectă, în baza căreia autorităţile să creeze obstacole în strângerea de informaţii. Funcţionarea presei presupune crearea de forumuri de dezbatere publică, însă această funcţie nu este limitată numai la jurnalişti şi la media. In cazul de faţă pregătirea forumului de dezbatere publică a fost condusă de o organizaţie neguvernamentală, iar CEDO a recunoscut în mod repetat rolul societăţii civile în contribuţia adusa discutării subiectelor de interes public. Subiectul, în cazul de faţă, era constituţionalitatea unor reglementări penale privind infracţiunile la regimul drogurilor. În opinia Curţii, formularea unei solicitări de control, formulate de catre un membru al Parlamentului, constituie, fără îndoială, un aspect de interes public. Pe cale de consecinţă, ea a apreciat ca reclamanta a acţionat într-un scop legitim, acela de strângere de informaţii cu privire la un domeniu de interes public, iar autorităţile au intervenit în faza pregătitoare a acestui proces prin crearea unui obstacol administrativ: monopolul Curţii Constituţionale asupra acestui tip de informaţie constituia, în fapt, o formă de cenzură. Având în vedere interesul societăţii neguvernamentale de a distribui informaţia solicitată opiniei publice şi de a organiza dezbateri pe marginea acesteia, în contextul discutării politicilor privind drogurile, drepturile acesteia de a distribui informaţia au fost în mod evident împiedicate, fiind, pe cale de consecinţă, o ingerinţă în dreptul prevăzut de art.10 paragraf.1 din Convenţie. Analizând criteriile cuprinse în paragraful 2 al art. 10 din Conventie, Curtea a constatat că restrângerea era prevazută de lege, că putea fi considerată ca urmîrind un scop legitim - protecţia drepturilor celorlalţi - însă nu putea fi considerată ca fiind necesară intr-o societate democratică. Aceasta din urma apreciere s-a bazat pe faptul că, reclamanta a formulat solicitarea de informaţii, eventual fără datele personale ale parlamentarului, fiind interesată de aspectele de constituţionalitate semnalate cu privire la reglementările penale respective. Curtea a considerat că ar fi fatal pentru libertatea de expresie în sfera politicului, dacă persoane publice pot cenzura presa şi dezbaterile publice, invocând drepturile lor personale, invocând faptul că opiniile lor cu privire la aspectele publice privesc propria lor persoana şi, prin urmare, constituie date cu caracter personal ce nu pot fi dezvăluite fără consimţământ. Ea a apreciat că obstacolele create în sensul împiedicării accesului la informaţia de interes public îi pot descuraja pe cei care lucrează în media sau în domenii similare, la a mai urmări domeniile respective. Ca urmare, acestea nu ar mai putea fi pe mai departe capabile să-şi îndeplinească rolul vital de „câini de pază”, iar capacităţile lor de a produce informaţie corectă şi de încredere ar fi afectate serios.

La fel, instanța judecătorească reține Hotărârea Curtii Constituționale din 22 iunie 2015 pentru interpretarea articolului 34 alin.(3) din Constitutia Republicii Moldova (accesul la informatie), în care Curtea a menţionat că, potrivit articolului 34 alin.(1) şi (2) din Constituţie, dreptul persoanei de acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit. Potrivit competenţelor ce le revin, autorităţile publice sînt obligate să asigure informarea corectă a cetăţenilor cu privire la treburile publice şi la problemele de interes personal. Curtea reţine că dreptul de acces la orice informaţie ce vizează modul, mijloacele şi condiţiile în care se realizează administrarea treburilor de stat şi dreptul de a difuza astfel de informaţii. În Hotărârea ***** din 16 iunie 1998, Curtea a reţinut că dreptul la informaţie este un drept fundamental al persoanei, deoarece dezvoltarea persoanei în societate, exercitarea libertăţilor prevăzute de Constituţie, inclusiv libertatea gândirii, a opiniei, a creaţiei, a exprimării în public prin cuvânt,

imagine sau prin alt mijloc posibil, presupune şi posibilitatea de a recepţiona informaţii asupra vieţii sociale, politice, economice, ştiinţifice, culturale etc. Curtea notează că dreptul la informaţie este dreptul de a solicita informaţii de la autorităţile şi instituţiile publice. Acest drept comportă două aspecte: dreptul de a solicita şi dreptul de a primi informaţii. În acest sens, Curtea menţionează că orice autoritate şi/sau instituţie publică este obligată să ofere informaţiile solicitate, atât timp cât nu există un motiv legitim de a refuza aceste solicitări. Curtea reţine că dreptul la informaţie cuprinde următoarele elemente: - dreptul persoanei, al unei organizaţii sau entităţi legale de a solicita informaţii de interes public de la autorităţile şi instituţiile publice fără a demonstra interesul legal care stă la baza solicitării; - obligaţia autorităţii sau instituţiei publice de a răspunde sau de a oferi informaţiile solicitate, fapt care presupune existenţa unor mecanisme pentru gestionarea solicitărilor şi limite de timp pentru oferirea răspunsurilor la aceste solicitări; - existenţa unor excepţii, care să permită abţinerea de la prezentarea anumitor categorii de informaţii. Aceste excepţii includ protecţia securităţii naţionale, a relaţiilor internaţionale, a vieţii private a persoanelor, a confidenţialităţii comerciale, a ordinii publice şi a punerii în aplicare a legii, precum şi refuzul de a prezenta informaţiile primite în condiţii de confidenţialitate sau cele care rezultă din discuţiile interne. Pentru a putea fi invocate, excepţiile trebuie: - să justifice existenţa unui prejudiciu pentru interesul public, în cazul în care informaţiile ar fi comunicate; - existenţa unor mecanisme de contestare pentru solicitanţii de informaţii, în cazul în care autorităţile şi instituţiile publice refuză să le prezinte; - existenţa unor remedii externe în cazul refuzului de a prezenta informaţiile (de obicei, instanţele ordinare); - condiţia ca autorităţile şi instituţiile publice să comunice din oficiu anumite tipuri de informaţii despre structura lor, regulile şi activităţile acestora. Curtea reţine că dreptul la informaţie este o precondiţie pentru exercitarea altor drepturi, și anume a drepturilor politice, economice şi sociale; a dreptului la protecţia vieţii private, a dreptului de a lua parte la treburile publice, a dreptului la un proces echitabil etc.. Cu referire la drepturile politice, Curtea menţionează că posibilitatea indivizilor, a grupurilor de interese şi a organizaţiilor de a participa activ la dezbaterile politice care decid problemele de pe agenda publică, ca şi posibilitatea lor de a introduce noi probleme pe acea agendă sunt strâns legate de capacitatea lor de a obţine informaţiile relevante.

Hotărârea Curții Constituționale din 18 mai 2016: prin hotărârea Curţii Constituţionale din 18 mai 2016 a fost declarat neconstituţional articolul 10 alineatul (4) din Legea nr.151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, [care stabilea că prevederile Legii nr.982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informaţie nu se aplică corespondenţei Agentului guvernamental cu Curtea Europeană şi cu alte autorităţi, precum şi materialelor din dosarele ce se află în procedura Agentului guvernamental] astfel recunoscându-se dreptul asociaţiei reclamante la informaţia solicitată în cererea adresată Ministerului Justiţiei. Principiile generale reiterate de Curtea Constituțională: Dreptul la informaţie este un drept fundamental al omului, fiind garantat de art.34 din Constituţie. Alineatul (1) al articolului constituţional prevede că: „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit". Acest drept obligă autorităţile publice să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal. Dreptul la informaţie nu poate fi asigurat decât printr-un nivel adecvat al transparenţei autorităţilor publice. Curtea reiterează că orice autoritate şi/sau instituţie publică este obligată să ofere informaţiile solicitate, atât timp cât nu există un motiv legitim de a refuza aceste solicitări(a se vedea Hotărârea Curţii Constituţionale ***** din 22 iunie 2015). Or, articolul 34 alin.(3) din Constituţie stabileşte că dreptul la informaţie nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecţie a cetăţenilor. Dreptul la informaţie este un drept multidimensional. Acesta serveşte mai multor categorii de interese

individuale şi de grup şi reprezintă o condiţie iniţială pentru participarea publicului la procesul democratic. Accesul la informaţie are consecinţe importante pentru funcţionarea adecvată a unui regim democratic. Dreptul de acces la informaţie este un instrument important pentru cuantificarea abuzurilor, greşelilor de administrare, corupţiei şi pentru punerea în aplicare a drepturilor sociale şi economice importante. Curtea a reţinut anterior că dreptul la informaţie poate fi supus unor excepţii, care să permită abţinerea de la prezentarea anumitor categorii de informaţii. Aceste excepţii includ protecţia securităţii naţionale, a relaţiilor internaţionale, a vieţii private a persoanelor, a confidenţialităţii comerciale, a ordinii publice şi a punerii în aplicare a legii, precum şi refuzul de a prezenta informaţiile primite în condiţii de confidenţialitate sau cele care rezultă din discuţiile interne. Pentru a putea fi invocate, excepţiile trebuie să justifice existenţa unui prejudiciu pentru interesul public, în cazul în care informaţiile ar fi comunicate (a se vedea Hotărârea Curţii Constituţionale ***** din 22 iunie 2015). În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a statuat că libertatea de a primi informaţii, menţionată la alineatul 2 al articolului 10 din Convenţie, se referă mai întâi de toate la accesul la sursele generale de informaţii şi vizează în primul rând interdicţia impusă unui stat de a împiedica o persoană să primească informaţii pe care alţii doresc sau pot fi dispuşi să o acorde (Leander c. Suediei, hotărâre din 26 martie 1987, § 74). În acelaşi timp, Curtea Europeană a subliniat că autorităţile statului, pe lângă obligaţia de a nu interveni arbitrar în viaţa privată a unei persoane, urmează să întreprindă acţiuni care implică adoptarea unor măsuri menite să asigure respectarea vieţii private chiar şi în sfera relaţiilor între persoane (a se vedea Armoniene c. Lituaniei, nr. 36919/02, § 36, 25 noiembrie 2008; Soderman c. Suediei [MC], nr. 5786/08, § 78,12 noiembrie 2013). Conceptul de „viaţă privată" este un termen larg, care nu poate fi definit exhaustiv şi care include integritatea fizică şi psihică a unei persoane şi, prin urmare, poate cuprinde mai multe aspecte ale identităţii persoanei, cum ar fi, de exemplu, identificarea de gen, orientarea sexuală, precum şi elemente ce privesc dreptul la reputaţie (S. şi Marper c. Regatului Unit [MC], nr. 30562/04 şi nr. 30566/04, § 66, 4 decembrie 2008). Termenul respectiv include informaţiile cu caracter personal în privinţa cărora există o speranţă legitimă că nu vor fi publicate fără consimţământul celor la care acestea se referă (Flinkkilă şi alţii c. Finlandei, nr. 25576/04, § 75, 6 aprilie 2010 şi Saaristo şi alţii c. Finlandei, nr. 184/06, § 61, 12 octombrie 2010). De asemenea, Curtea Europeană a observat că „este dificil de a deduce din Convenţie un drept general de acces la date şi documente administrative [...]" (a se vedea Sdruzem' Jihoceske Matky c. Republicii Cehe, decizie din 10 iulie 2006). Cât priveşte accesul la informaţiile cu caracter oficial, prezintă relevanţă Recomandarea Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei ***** privind accesul la informaţia deţinută de autorităţile publice, adoptată la 25 noiembrie 1981, conţinând următoarele prevederi: „[...] Orice persoană [...] are dreptul să obţină, la cerere, informaţii deţinute de autorităţile publice, altele decât organele legislative şi autorităţile judiciare. [...] Principiile respective pot fi supuse doar acelor limitări şi restricţii care sunt necesare într-o societate democratică pentru protejarea intereselor publice legitime (cum ar fi securitatea naţională, siguranţa publică, ordinea publică, bunăstarea economică a ţării, prevenirea infracţiunilor sau pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale), precum şi pentru protecţia vieţii private şi a altor interese individuale legitime, urmând să se ţină cont, cu toate acestea, de interesul specific al unei persoane în obţinerea informaţiei deţinută de autorităţile publice care îl priveşte personal. [...]"

Totodată, în Recomandarea Comitetului de Miniştri nr.2 privind accesul la documentele oficiale, adoptată la 21 februarie 2002, se menţionează: [...] 2. Accesul la un document poate fi refuzat în cazul în care divulgarea informaţiilor ce se conţin în actul oficial respectiv ar putea

prejudicia unul dintre interesele menţionate [...] [viaţa privată şi alte interese legitime ale persoanelor], dacă nu există un interes public care prevalează.

Concluziile Curţii Constituţionale: Curtea notează că Legea privind accesul la informaţie a fost adoptată întru dezvoltarea dispoziţiilor art.34 din Constituţie, în scopul creării unui cadru normativ general privind condiţiile de realizare a dreptului de acces al cetăţenilor la informaţiile deţinute de autorităţile publice. În acelaşi timp, Curtea observă că norma supusă controlului de constituţionalitate vizează restrângerea dreptului la informaţie, protejat de articolul 34 din Constituţie. Întrucât acest drept nu este absolut, pe cale de consecinţă, se impune examinarea respectării principiului proporţionalităţii în speţă, o cerinţă imperativă, necesar a fi respectată în cazurile de restrângere a exerciţiului unor drepturi sau libertăţi fundamentale ale omului, prevăzută de art.54 alin.(2) din Constituţie. De asemenea, pentru a fi compatibilă cu prevederile constituţionale menţionate, o astfel de restricţie sau ingerinţă trebuie să fie „prevăzută de lege", să urmărească unul sau mai multe ”scopuri legitime” şi să fie „necesară într-o societate democratică", în vederea realizării scopurilor respective. Prin urmare, Curtea va efectua testul de proporţionalitate, ca o metodă logică prestabilită, destinată să identifice dacă dreptul pretins a fi încălcat a suportat o atingere ce depăşeşte limitele impuse de Constituţie. Conform testului de proporţionalitate, restricţia prevăzută de norma contestată trebuie să urmărească în mod obiectiv un scop legitim, să fie indispensabilă pentru îndeplinirea scopului respectiv şi proporţională - pentru a asigura un just echilibru între interesele concurente. Prevăzută de lege: Curtea notează că, pentru a stabili dacă restricţia impusă dreptului la informaţie este prevăzută de lege, urmează să se verifice dacă norma contestată care o prevede este accesibilă, clară şi previzibilă. Curtea reţine că norma contestată este cuprinsă în Legea nr.151 cu privire la Agentul guvernamental, adoptată de Parlament la 30 iulie 2015 şi publicată la 21 august 2015 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova *****art.455. Prin urmare, restricţia este prevăzută de lege şi întruneşte criteriul accesibilităţii. Cât priveşte condiţia preciziei suficiente sau a previzibilităţii, Curtea observă că aceasta presupune existenţa unor norme de drept detaliate în privinţa subiectului tratat (Kruslin c. Franţei, hotărâre din 24 aprilie 1990, § 27). În acest context, Curtea observă că norma supusă controlului constituţionalităţii stabileşte categoriile de informaţii deţinute de Agentul guvernamental exceptate de la aplicarea prevederilor Legii privind accesul la informaţie, şi anume: (1) corespondenţa Agentului guvernamental cu Curtea Europeană şi cu alte autorităţi şi (2) materialele din dosarele ce se află în procedura Agentului guvernamental. Scopul legitim: Din ansamblul reglementărilor Legii nr.151 din 30 iulie 2015, Curtea desprinde următoarele aspecte importante. Potrivit articolului 6 din legea enunţată supra, în exercitarea atribuţiilor sale, Agentul guvernamental are obligaţia de a acţiona cu maximă diligenţă în vederea reprezentării intereselor Republicii Moldova; de a respecta caracterul confidenţial al procedurilor şi informaţiilor în cazurile reglementării amiabile, precum şi în alte cazuri prevăzute de Regulamentul Curţii Europene; de a asigura confidenţialitatea identităţii reclamantului în cazurile dispuse de Curtea Europeană, precum şi de a asigura protecţia datelor cu caracter personal cuprinse în materialele cauzelor aflate în posesia sa. În acelaşi timp, potrivit alineatului(3) de la articolul 10 din Lege, comentariile autorităţilor prezentate Agentului guvernamental pot fi folosite exclusiv în procedurile în faţa Curţii Europene. lar alineatul (2) al aceluiaşi articol prevede că în cazul în care materialele şi comentariile solicitate sînt atribuite la secretul de stat, la categoria informaţiei cu accesibilitate limitată ori conţin date cu caracter personal, acestea vor fi transmise Agentului guvernamental în condiţiile stabilite de lege. În acest context, Curtea reţine că actele aflate în procedura Agentului guvernamental şi cele care ţin nemijlocit de reprezentarea Guvernului la Curtea Europeană pot conţine date cu caracter personal

şi/sau informaţii confidenţiale. În cazul divulgării acestora, ar putea fi afectate dreptul la viaţa privată a reclamanţilor, reputaţia şi/sau prezumţia nevinovăţiei altor persoane, care figurează în actele aflate în posesia Agentului guvernamental. Curtea observă că restricţia prevăzută de norma contestată derivă din specificul procedurii contencioase în faţa Curţii Europene, urmărind un scop dublu, şi anume (1) protejarea intereselor instituţiei Agentului guvernamental în cadrul reprezentării statului în faţa Curţii Europene şi, în special, (2) protecţia drepturilor persoanelor vizate în cauzele examinate de Curtea Europeană (dreptul la viaţa privată, prezumţia nevinovăţiei, demnitatea şi reputaţia persoanei ş.a.). Astfel, Curtea reţine că restrângerea dreptului la o anumită categorie de informaţie este aplicat pentru salvgardarea „altui drept", în particular - protejarea drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, precum şi împiedicarea divulgării informaţiilor confidenţiale, prin urmare, această finalitate corespunde scopului legitim, la care face referire cel de-al doilea alineat al articolului 54 din Constituţie. Necesară într-o societate democratică: Pentru ca restricţia impusă de norma contestată să fie necesară într-o societate democratică, Curtea urmează să verifice dacă există un just echilibru între interesele concurente aflate în discuţie, precum şi dacă ingerinţa în dreptul la informaţie este proporţională scopului legitim urmărit. În acest sens, Curtea urmează să pună în balanţă, pe de o parte, dreptul la informaţie şi, pe de altă parte, dreptul la protecţia vieţii private a persoanelor prin nedivulgarea datelor cu caracter personal. Curtea reţine poziţia Curţii Europene în ceea ce priveşte marja de apreciere permisă şi principiile care urmează a fi respectate atunci când sunt puse în discuţie două drepturi concurente protejate de Convenţie. În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a notat că „(...) atunci când trebuie să soluţioneze un conflict între două drepturi care beneficiază de o protecție egală potrivit Convenției, Curtea urmează să aprecieze importanţa intereselor concurente. Rezultatul examinării cauzei nu trebuie, în principiu, să varieze în funcţie de faptul dacă cererea a fost depusă la Curte potrivit articolului 8 din Convenţie (..) sau potrivit articolului 10 din Convenţie (..) pentru că aceste două drepturi merită, în principiu, respect în mod egal (a se vedea Hachette Filipacchi Associes (ICI PARIS) c. Franţei, nr. 12268/03, § 41, 23 iulie 2009; Timciuc c. României (dec.), nr. 28999/03, § 144, 12 octombrie 2010; Mosley c. Regatului Unit al Marii Britanii, nr. 48009/08, § 111, 10 mai 2011; şi Couderc şi Hachette Filipacchi Associes c. Franţei [MC], nr. 40454/07, § 91, 10 noiembrie 2015)". Respectiv, Curtea a concluzionat că „marja de apreciere ar trebui, în teorie, să fie aceeaşi în ambele cazuri (a se vedea Von Hannover (nr. 2) c. Germaniei, 17 februarie 2012, § 106; Axel Springer AG c.Germaniei, 17 februarie 2012, § 87; şi Couderc şi Hachette Filipacchi Associes, § 91)." De asemenea, Curtea Europeană a notat că, „în scopul îndeplinirii obligaţiei pozitive de protecţie a drepturilor unei persoane în conformitate cu articolul 8 din Convenţie (...), statul ar putea fi determinat să restrângă într-o anumită măsură drepturile altei persoane garantate de articolul 10 (...)" (a se vedea hotărârea Bedat c. Elveţiei [MC]; nr. 56925/08, 29 martie 2016). Atunci când examinează necesitatea restricţiei într-o societate democratică în interesul "protecţiei reputaţiei sau a drepturilor altora", Curtea Europeană verifică dacă autorităţile naţionale au stabilit un just echilibru în cadrul asigurării protecţiei a două valori garantate de Convenţie, care ar putea fi în conflict una cu alta în anumite cazuri, şi anume libertatea de exprimare, protejată de articolul 10, pe de o parte, şi dreptul la viaţă privată, garantat de articolul 8 din Convenţie, pe de altă parte. Aplicând principiile de mai sus cu privire la asigurarea protecţiei a două valori garantate - dreptul la informaţie şi dreptul la viaţa privată a altor persoane, Curtea menţionează următoarele. Din specificul activităţii instituţiei Agentului guvernamental, Curtea constată existenţa anumitor premise care au determinat instituirea unor restricţii în exercitarea dreptului de acces la informaţiile prevăzute de norma contestată. Totuşi, Curtea observă că norma contestată este o

normă de blanchetă care instituie restricţii excesive la informaţia aflată în posesia Agentului guvernamental şi nu permite individualizarea categoriilor de informaţii care urmează a fi restricţionate publicului. În acest sens, Curtea reţine că, adiţional prevederilor Legii nr.151 din 30 iulie 2015, există un şir de acte normative adoptate anterior, care protejează confidenţialitatea unor informaţii deţinute de autorităţile publice, inclusiv a datelor cu caracter personal. Astfel, prevederile articolului 8 din Legea privind accesul la informaţie stabilesc că datele cu caracter personal fac parte din categoria informaţiei oficiale cu accesibilitate limitată şi reprezintă date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieţii private, intime şi familiale, iar accesul la asemenea informaţie se realizează în conformitate cu prevederile legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal. De asemenea, dispoziţiile Legii privind protecţia datelor cu caracter personal prevăd confidenţialitatea categoriilor speciale de date cu caracter personal - care dezvăluie originea rasială sau etnică a persoanei, convingerile ei politice, religioase sau filozofice, apartenenţa socială, datele privind starea de sănătate sau viaţa sexuală, precum şi cele referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancţiunile contravenţionale. În acest context, Curtea reţine că, datorită importanţei deosebite pe care o prezintă, informaţiile ce vizează datele cu caracter personal, a căror divulgare ar putea afecta drepturile persoanelor, beneficiază de o protecţie legală sporită şi prevalează asupra accesului liber la informaţie în cazurile expres prevăzute de lege. Cu referire la informaţiile confidenţiale din corespondenţa Agentului guvernamental cu autorităţile publice, Curtea menţionează că corespondenţa secretă a autorităţilor este protejată de prevederile Legii cu privire la secretul de stat nr.245-XVI din 27 noiembrie 2008, fiind supusă unui regim special de păstrare. În egală măsură, Curtea reţine că, în ceea ce priveşte corespondenţa Agentului guvernamental în contextul reglementării amiabile a unei cauze, articolul 62§2 din Regulamentul Curţii Europene prevede că negocierile purtate în vederea obţinerii unei reglementări amiabile a unei cauze sunt confidenţiale şi nu trebuie să influenţeze observaţiile făcute de părţi în cadrul procedurii contencioase. Nici o comunicare scrisă sau orală, precum şi nici o ofertă de reglementare intervenită în cadrul acestor negocieri nu va putea fi menţionată sau invocată în procedura contencioasă. Însă, în partea ce ţine de necesitatea restricţionării accesului la corespondenţa Agentului guvernamental cu Curtea Europeană, Curtea relevă că potrivit regulii generale de la articolul 40 § 2 din Convenţie, accesul la actele depuse la Secretariatul Curţii Europene nu este limitat pentru public, decât dacă Preşedintele Curţii Europene decide altceva. În acelaşi timp, Regulamentul Curţii Europene prevede că regula generală nu se aplică actelor prezentate în vederea soluţionării amiabile a cauzei, care nu sunt accesibile publicului, precum şi actelor în procedura fostei Comisii Europene a Drepturilor Omului, inclusiv pledoariile, care sunt confidenţiale, decât dacă Preşedintele Camerei nu decide altfel (pct.33 şi 106 din Regulament). Mai mult, Regulamentul Curţii Europene prevede că accesul publicului la un document sau la o parte a unui document poate fi restrâns în interesul moralei, al ordinii publice sau al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor o impun, sau atunci când, în circumstanţe speciale, în măsura în care este considerat strict necesar de Preşedintele Camerei, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei. Din cele menţionate, Curtea reţine necesitatea examinării individualizate a solicitărilor de informaţii deţinute de Agentul guvernamental, într-o manieră similară celei a Curţii Europene, fără a fi exceptate integral şi în mod automat categoriile de informaţii, astfel cum sunt prevăzute de norma contestată, de la aplicarea Legii privind accesul la informaţie. În acest context, Curtea relevă că dacă o limitare se aplică doar unor informaţii deţinute de Agentul Guvernamental,

pentru a nu fi prejudiciate viaţa privată sau alte interese legitime, totuşi, accesul la restul informaţiilor de care acesta dispune urmează să fie prezentate la cerere, iarîn cazul în care versiunea parţială a unui document devine lipsită de sens sau poate genera confuzii, accesul poate fi refuzat, astfel cum prevede Recomandarea Comitetului de Miniştri nr.2 din 21 februarie 2002 privind accesul la documentele oficiale. Pentru considerentele enunţate supra, ţinând cont de specificul procedurii de reprezentare a statului în faţa Curţii Europene şi al obligaţiilor Agentului guvernamental ce derivă din aceasta, Curtea reţine ca fiind necesară reglementarea caracterului confidenţial al anumitor categorii de informaţii prevăzute de Legea nr.151 din 30 iulie 2015, fără însă a stabili o interdicţie de blanchetă. În acest context, Curtea va emite o adresă Parlamentului în vederea identificării categoriilor de informaţii care ar urma să fie exceptate de la aplicarea prevederilor Legii privind accesul la informaţie, în funcţie de specificul activităţii Agentului guvernamental în exercitarea atribuţiilor sale, ţinând cont de raţionamentele menţionate. În concluzie, Curtea reţine că norma contestată nu asigură un just echilibru între dreptul de acces la informaţie şi protecţia drepturilor altor persoane şi prin urmare nu este necesară într-o societate democratică. Din aceste raţionamente, Curtea constată că dispoziţiile art.10 alin.(4) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr.151 din 30 iulie 2015 transgresează principiul proporţionalităţii, măsura prevăzută fiind excesivă în raport cu obiectivul ce trebuie atins şi prin aceasta fiind contrară articolului 34 combinat cu articolul 54 din Constituţie.

Rezumînd cele relatate, reeşind din prevederile şi spiritul art.art.32 şi 34 din Constituţia Republicii Moldova, precum şi ale art.10 din Convenţie, se impune aplicabilitatea prioritară a acestor dispoziţii în cazul în care actele normative interne sunt insuficient de clare sau contravin acestora. Limitarea accesului la informaţiile oficiale constituie o derogare cu totul excepţională de la principiul liberului acces la informaţii de interes public. Orice limitare/restrângere a dreptului de acces la informaţiile de interes public pentru a fi considerată legală, conform prevederilor Constituţionale şi standardelor impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să corespundă următoarelor condiţii: restricţia trebuie să fie prevăzută expres şi clarîntr-o lege; restricţia trebuie să urmărească unul sau mai multe scopuri prevăzute în paragraful 2 al art.10 CEDO; trebuie să fie "necesară într-o societate democratică", această exigenţă respectându-se atunci când există proporţionalitate între măsurile aplicate şi scopul urmărit, sau altfel spus, interesul public protejat (implică punerea în balanţă pentru testare, pe de o parte, interesul public protejat şi, pe de altă parte, a dreptul la libera exprimare într-o societate democratică).

Aceste condiţii poartă convenţional şi denumirea de ”triplu test”, care este o etapă obligatorie a aprecierii legitimităţii oricărei restrângeri a dreptului la informare. Necesitatea triplului test reiese din ideea că restricţiile nu trebuie folosite în mod abuziv (or, există o tentaţie foarte mare în acest sens) pentru a împiedica dezbaterea publică deschisă sau criticile ce vizează încălcările comise de autorităţi. Trip-lul test se aplică la orice ingerinţă (cu alte cuvinte, „formalitate”, „condiţie”, „restricţie” sau „sancţionare”). În cazul în care se stabileşte că toate cele trei exigenţe sunt satisfăcute, amestecul statului va fi considerat legitim, iar sarcina de a aduce dovezi că toate cele trei condiţii sunt îndeplinite revin statului. Dacă se stabileşte că statul nu reuşeşte să prezinte dovezi cu privire la respectarea uneia din cele trei condiţii, se constată că ingerinţa respectivă a fost nejustificată şi, prin urmare, că libertatea de informare a fost violată. „Ingerinţa statului" trebuie să fie interpretată ca orice altă formă de ingerinţă din partea oricărei autorităţi care exercită puterea şi obligaţiile publice sau care se află în serviciul public.

În speţă, îngrădirea accesului la informaţiile publice solicitate de reclamant prin cererea din 27.09.2023, nu satisface exigenţele prevăzute de Constituţia Republicii Moldova şi Convenţia Europeană, deoarece nu urmăreşte vreun scop legitim şi nu este necesară în societate democratică. Temeiurile invocate de autoritatea pârâtă, în scrisoarea de răspuns, nu sunt de natură să limiteze dreptul reclamantului de acces la informație, deoarece limitarea nu este prevăzută de lege, nu urmărește vre-un scop legitim și nu este ”necesară într-o societate democratică”. Or, solicitarea reclamantului viza informația care se conținea într-o scrisoare a Agenției Proprietății Publice din 23.02.2022, adresată Președintelui Republicii Moldova și se referea la activitatea reclamantului *****în calitate de administrator al ÎS”Stațiunea Didactico-Experimentală Stăuceni”.

În concluzie, instanța judecătorească conchide că, pretențiile reclamantului ce ţin de constatarea încălcării dreptului de acces la informație sunt întemeiate și urmează a fi admise, cu anularea refuzului contestat și obligarea furnizării informației solicitate de reclamant prin cererea de acces la informație din 27.09.2022.

Cu titlu subsidiar, se reține că Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova, care în cadrul unui alt litigiu a fost acționat de reclamant în judecată ca urmare a încălcării accesului reclamantului la aceiași scrisoare a Agenției Proprietății Publice din 23.02.2022, a remis în adresa reclamantului copia respectivei scrisori, recunoscând astfel temeinicia solicitărilor reclamantului *****(f.d.40).

Conform art.224 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele faptice constatate, instanța de judecată, stabilind că actul administrativ individual defavorabil contestat este ilegal și prin el reclamantul ***** este vătămat în drepturile sale, protejate de lege(dreptul de acces la informație), a ajuns la concluzia că principiul legalității impune anularea actului contestat, cu obligarea autorității publice pârâte să emită actul administartiv individual favorabil solicitat de reclamantul ***** fiind întrunite cumulativ ambele condiții prevăzut de lege: 1) actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal; și, 2) revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată.

În temeiul prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.b), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Președintelui Republicii Moldova, persoane terțe: Agenția Proprietății Publice, Întreprinderea de Stat ”Stațiunea didactico-experimentală din Strășeni” privind apărarea dreptului de acces la informație, se admite.

Se anulează decizia adoptată în procedura prealabilă – *****din 07.12.2022 și se obligă autoritatea publică pârâtă Aparatul Președintelui Republicii Moldova să acorde reclamantului ***** acces la informația solicitată prin cererea din 27.09.2022 și să

eliberеze reclamantului ***** o copie de pe scrisoarea Agenției Proprietății Publice ***** din 23.02.2022, adresată Președintelui Republicii Moldova.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia